

Notat til distriktssenteret november 2023, fra Marianne Tønnessen, NIBR / Oslo Met

Dette notatet presenterer forskning og analyser jeg (og kollegaer på NIBR) har gjort de siste årene som kan knyttes til temaet *innvandrere i Distrikts-Norge*. Disse arbeidene gir noen svar, men reiser også nye spørsmål og refleksjoner. I tillegg til å presentere arbeidene har jeg også løftet fram noen slike nye spørsmål som kan være relevante for Distriktssenteret å søke svar på.

Siste del av dette notatet presenterer nye analyser av flyttemønstre blant barn, ungdom og unge voksne i de minst sentrale kommunene (sentralitet 5 og 6).

Del 1: Forskning jeg har gjort

Rapport om innvandreres bo- og flyttemønstre i Norge

NIBR-rapport 2022:12

Denne rapporten, finansiert av KDD, viser hvordan innvandrere i Norge bor mer sentralt enn befolkningen ellers, men at disse forskjellene er blitt mindre over tid (dvs fra 2000 til 2020). Dette henger både sammen med at innvandrere ankommer Norge mer desentralt enn tidligere, men også at en større andel blir boende i sin første kommune og at de som flytter, flytter noe mindre sentraliserende enn rundt 2000.

Rapporten viser også at aldersstrukturen by-land er motsatt for innvandrere og innfødte; mens den innfødte befolkningen har en kraftigere aldring i distriktene enn i byene, er innvandrerbefolkningen i distriktene i Norge i snitt yngre enn i byene.

Flyttemønstrene blant innvandrere varierer betydelig etter grunn for innvandring: Flyktninger begynner sin tid i Norge mest desentralt, men en god del flytter mot sentrale strøk etter hvert. Arbeidsinnvandrere på sin side utvandrer i større grad, framfor å flytte innenlands i Norge.

Refleksjoner/spørsmål:

- At såpass mange flyktninger begynner desentralt (men etter hvert flytter sentralt), gir det et potensiale for distrikts-kommuner til å 'holde på' flyktningene i større grad enn hittil?
- Hvordan er livet for barn og unge med innvandrerbakgrunn i distriktene?
- Også i andre land har det vært en 'regionalisering' av innvandrerbefolkningen. Hva er årsakene og erfaringene derfra?

Rapport og forskning om hva det betyr for flyktninger å bli bosatt i ulike typer kommuner

SSB-rapport 2019/13: Bosettingskommune og integrering blant voksne flyktninger

Adserå, Andersen & Tønnessen: Does One Municipality Fit All? The Employment of Refugees in Norway across Municipalities of Different Centrality and Size. *European Journal of Population* 2022

Andersen, Adserå & Tønnessen: Municipality Characteristics and the Fertility of Refugees in Norway. *Journal of International Migration and Integration* 2021

Disse tre arbeidene studerer hvordan det går med flyktninger som er blitt bosatt i ulike kommuner i Norge, og spør om/hvordan kjennetegn ved kommunene (som for eksempel sentralitet) kan forklare hvordan det går med flyktningene. Et metodisk hovedspørsmål er om bosettingen har vært helt tilfeldig

(hvis ja, kan vi sikrere slå fast at ulik integrering 'skyldes' ulike kommuner). Vi fant at bosettingen ikke har vært helt tilfeldig, men at vi – etter å ha kontrollert for mange av forskjellene mellom flyktninger som har kommet til ulike kommuner – kan se noen sammenhenger mellom flyktningers bosetningskommune og senere integrering: For det første har flyktninger som bosettes i kommuner med lav arbeidsledighet *høyere* sannsynlighet for å være i jobb fem år etter bosetting. Flyktninger som bosettes i folkerike og sentrale kommuner har *lavere* sannsynlighet for å være i jobb fem år etter bosetting, og disse mønstrene er særlig tydelige for flyktninger med lav utdanning

- Hva kjennetegner distriktskommunene der flyktningene lykkes med å komme i jobb?

Statistisk sentralbyrås befolkningsframskrivninger

I perioden 2013-2018 ledet jeg arbeidet med SSBs befolkningsframskrivninger, som gir anslag for befolkningsutviklingen framover for Norge og for alle norske kommuner.

Et av resultatene som vi løftet fram, var tallene for hvordan den framtidige aldringen ser ut til å bli mye sterkere i mange distriktskommuner enn i sentrale strøk (selv om sentrale strøk også får en klar aldring). Et vanlig mål på aldringen i en befolkning er den såkalte forsørgerbyrden for eldre, også omtalt som 'eldrebrøk'. Den viser antall personer i aldersgruppen 65 år eller mer, delt på antall personer i det som kan kalles 'arbeidsalder', 20-64 år. En eldrebrøk på 1 betyr altså 1 person i alderen 65+ per person i alderen 20-64 år, dette er svært høyt. Tilsvarende betyr en eldrebrøk på 0,5 at det er 1/2 person i alderen 65+ per person i alderen 20-64 år. Eldrebrøker som nærmer seg 1 viser altså en sterk aldring.

Våre resultater viste at eldrebrøken ser ut til å bli over 1 for en del distriktskommuner i 2040. I 2018-framskrivningen så den ut til å bli aller høyest for Røst, med en eldrebrøk i 2040 på nær 1,46 – eller 1 1/2 eldre per person i 'arbeidsalder'. Eldrebrøken i 2018 på Røst var til sammenligning på 0,38. I andre enden av skalaen for 2040 var sentrale kommuner som Ås, Skaun og Oslo, med en eldrebrøk i 2040 på under 0,3.

- Eldrebrøken spiller stor rolle i diskusjonene rundt framtidig aldring i by og bygd. Men er den et altfor grovt mål? Den tar ikke hensyn til hvor mange i alderen 20-64 år som faktisk jobber, eller hvor mange i alderen 65+ som trenger å forsørges. Hvordan ser utviklingen ut for de minst sentrale kommunene hvis vi tar større hensyn til slike forhold?

Flere eldre innvandrere framover

Tønnessen & Syse: Flere eldre innvandrere i framtidens arbeidsstyrke. Søkelys på arbeidslivet 2021

Syse & Tønnessen: Flere eldre innvandrere blant framtidens brukere av omsorgstjenester. Tidsskrift for omsorgsforskning 2022

Hovedbudskapet i disse to artiklene er at antallet eldre innvandrere vil øke kraftig framover. De store ankomstene av innvandrere i perioden 2005-2015 begynner å bli eldre, og vi vil først se en tydelig økning av andelen innvandrere i 'eldre arbeidsalder'.

Deretter vi innvandrerandelen øke tydelig også i de eldste aldersgruppene. Vi bygger på resultater fra befolkningsframskrivingene og anslår i hvor stor grad framtidens innvandrere i 'eldre arbeidsalder' kommer til å være i jobb, og hvilke behov de vil ha for helse- og omsorgstjenester når de blir enda eldre. Vi tar til orde for at integreringspolitikk, seniorpolitikk og helse- og omsorgspolitik i større grad må sees i sammenheng. Resultatene viser også at andelen eldre innvandrere framover blir størst i sentrale strøk.

- Hvor godt rustet er distriktskommuner til å ta vare på eldre innvandrere?
- Siden innvandrere også blir eldre, i hvor stor grad er de egentlig en 'løsning' på aldringsutfordringer i distriktene?

Kompetansebehovsutvalget

Kompetansebehovsutvalget skal skaffe til veie den best mulige faglige vurderingen av Norges fremtidige kompetansebehov. Fra 2017 til 2020 satt jeg i dette utvalget, vi kom med tre NOU-er. Den tredje (NOU 2020:2) har flere regionale perspektiver enn de andre. Den så blant annet på flytting blant fagutdannede og dimensjonering av videregående opplæring (kap 7).

- Hva er distriktskommunenes kompetansebehov nå og i framtiden?
- Hvordan kan distriktskommunene bruke ulike kilder for å skaffe seg kompetanse (utdanning, innvandring, læring i arbeidslivet, samt å mobilisere folk som for tiden ikke bruker utdanningen sin)?

Korona-utflyttingen fra Oslo

Tønnessen: Movers from the city in the first year of Covid. Nordic Journal of Urban Studies 2021

Utflyttingen fra Oslo til resten av Norge var rekordhøy i korona-årene 2020 og i 2021. I denne artikkelen viser jeg hvordan økningen i utflytting fra Oslo var særlig sterk blant folk med typiske hjemmekontoryrker, men at de fleste (ca 2/3) flyttet til Viken.

- Hvilke erfaringer hadde de som tok med seg hjemmekontoret og flyttet fra Oslo til en distriktskommune?
- Hva betyr sentrale arbeidsgivers hjemmekontor-regler for Distrikts-Norge?

NIBR-rapporten 'Derfor blir vi her' om innvandrere i Distrikts-Norge

I tillegg til arbeid jeg selv har gjort, har også flere av mine kollegaer på NIBR arbeidet med temaet innvandrere i distriktskommuner. Et eksempel er NIBR-rapporten 'Derfor blir vi her' som kom i 2012 og var finansiert av Kompetansesenteret for distriktsutvikling og Inkluderings- og mangfoldsdirektoratet. Rapporten presenterer innvandrernes egne perspektiver og erfaringer med å bo og bli boende i norske distriktskommuner. I tillegg til arbeid og bolig trekkes flere andre forhold fram, som opplevelse av trygghet og gode oppvekstvilkår for barn, muligheter til å gjennomføre eget/familiens livsprosjekt og at man blir sett på som person og inngår i meningsfulle sosiale relasjoner.

Del 2: Forskning jeg – og kollegaer ved NIBR – holder på med nå

EXITNORWAY – utvandring fra Norge i nyere tid

EXITNORWAY er et pågående forskningsprosjekt finansiert av NFR, der vi skal undersøke *hvem* som flytter fra Norge, *hvorfor* de gjør det, og hva denne utvandringen gjør med det norske samfunnet. Prosjektet ser også på sammenhengen mellom utvandring og innenlandsk flytting i ulike sentraliteter. I underprosjektet *Move to another municipality or leave the country?* undersøker vi hvordan sannsynligheten for å utvandre vs. flytte innenlands varierer mellom ulike befolkningsgrupper, ikke minst mellom innvandrere og innfødte. Prosjektet har blant annet funnet at innvandrerne i mindre sentrale strøk er mest mobile, men at utvandring er mer vanlig blant innvandrerne fra sentrale strøk enn blant distrikts-innvandrerne.

- Er det et potensiale for distriktene blant de mobile storby-innvandrerne?

Flytting blant barn med ulike type innvandrerbakgrunn

Jeg er tilknyttet *mymove*, som er et EU-finansiert forsknings ledet fra Nederland. Prosjektet tar for seg flytting blant barn med ulike typer innvandrerbakgrunn, og det skal lages en bok med kapitler om slik flytting i ulike land. Jeg skal bidra med noen deskriptive resultater til kapitlet om Norge, og har også - med utgangspunkt i dette prosjektet og EXITNORWAY - laget noen ekstraanalyser for Distriktsenteret som er presentert mot slutten av dette notatet.

- Hva er effektene av denne flyttingen for distrikts-barn som flytter, og for de som blir igjen?

SMACREG – mindre byer og byregioner i Norge

SMACREG er et nystartet forskningsprosjekt som ledes fra NIBR (Knut Onsager og Heidi Bergsli) og som er finansiert av NFR, og der jeg også er prosjektdeltaker. Temaet er små og mellomstore byer og byregioner i Norge, og deres rolle i regional utvikling. Prosjektet har søkelys på bærekraftig utvikling i disse byene og regionene, og jeg skal bidra til å typologisere ulike mindre byer og byregioner med ulike utfordringer. Innvandringens og innvandrernes rolle vil også inngå, men er ikke et hovedfokus i prosjektet.

NIBR-forskning om Ukraina-flyktningene som er kommet til Norge

Flere av mine kollegaer ved NIBR er tungt involvert i forskning om de ukrainske flyktningene som er kommet til Norge. De har blant annet gjennomført en undersøkelse blant ukrainske flyktninger som kom rett etter den russiske invasjonen om deres planer framover, og i disse dager gjennomføres en oppfølgingsundersøkelse blant disse.

I tillegg til refleksjonene nevnt under omtalene over, mener jeg også det kunne vært nyttig og interessant med en oversikt over hvilke strategier som finnes for (distrikts-)kommuner som vil holde på eller tiltrekke seg innvandrere, og hva som er fordeler og ulemper ved de ulike strategiene. Eksempler på strategier kan blant annet være å lokke til seg innvandrere fra storbyene, eventuelt fra nabokommuner, å mer systematisk bruke nettverk av innvandrere som allerede finnes i kommunen, å satse på såkalt 'Nordsjø-turnus' der innvandrere kommer og arbeider intensivt og deretter er 'hjemme' en periode, eller å endre hvordan man tar imot nytilflyttede innvandrere. Strategiene kan også handle om hvilke innvandrergrupper man sikter seg mot, etter for eksempel alder, kjønn, familiesituasjon, kompetanse, eller landbakgrunn (og det kan være fordeler og ulemper knyttet til å søke mange innvandrere fra samme land vs mange fra ulike land).

Del 3: Ekstraanalyser om bo- og flyttemønstre blant ulike grupper barn/ungdom/voksne i sentralitet 5 og 6

I denne siste delen beskrives bo- og flyttemønstrene blant barn/ungdom/unge voksne (opptil 30 år) med ulike typer innvandrerbakgrunn. Dataene som brukes, omfatter alle som har vært registrert i folkeregisteret som bosatt i Norge på et tidspunkt i perioden 2010-2020. Tallene omfatter både norske og andre statsborgere, så lenge de har vært registrert i folkeregisteret som bosatt i landet (men omfatter altså ikke turister eller andre som er i landet i mindre enn 6 måneder). I tillegg brukes folkeregister-tall for flyttinger mellom norske kommuner i perioden 2010-2020, og flyttinger fra landet (utvandring). Utvalget består av personer som er født (i Norge eller utlandet) i perioden 1980-2020, som følges til de maksimalt er 30 år. De er delt inn i fire hovedkategorier:

- De som selv er innvandrere, dvs som har innvandret til Norge og er født i utlandet med to utenlandsfødte foreldre og fire utenlandsfødte besteforeldre
- De som er født i Norge med to innvandrerforeldre

- De som er født i Norge med én norskfødt og én utenlandsfødt forelder (og minst to utenlandsfødte besteforeldre)
- Alle andre, her omtalt som ‘majoritet’ eller ‘majoritetsgruppa’

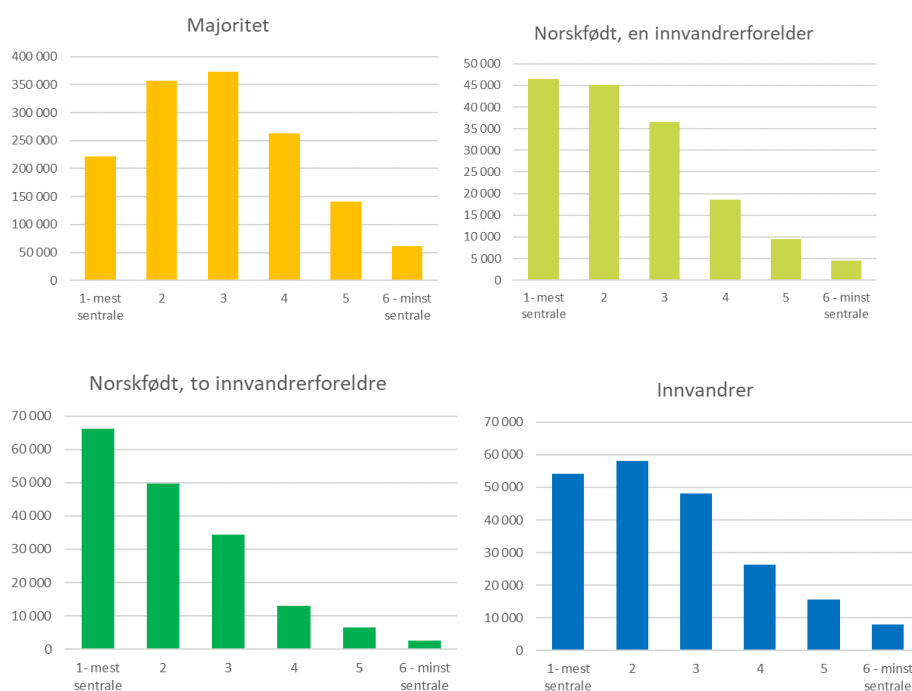
Analysene tar for seg to typer flyttinger:

- Flyttinger mellom kommuner, her definert som endring av bostedskommune fra 1. jan ett år til 1. januar året etter
- Flyttinger til utlandet, dvs utvandring

Flere detaljer om utvalget og definisjonene finnes i fotnoten nederst på siden.¹

Hvor mange er de? Antall barn, unge og unge voksne i ulike sentraliteter

Figur 1 under viser antallet barn/ungdom/unge voksne i de fire hovedkategoriene som bor i ulike sentraliteter (sentralitet 1 er Osloområdet og mest sentralt, sentralitet 6 er de minst sentrale kommunene).

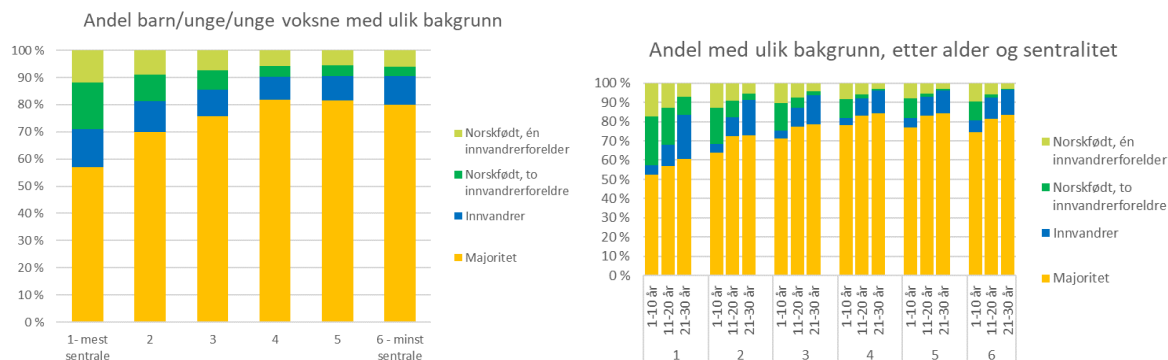
Figur 1: Antall personer i alderen opp til 30 år som bor i ulike sentraliteter i Norge, etter hvorvidt de selv eller en/ flere foreldre er innvandrere. 2020.

Som figuren viser, bor de fleste barna/ungdommene/unge voksne i Norge i sentrale strøk. Særlig personene som er født i Norge med en eller to innvandrerforeldre, bor sentralt – gjerne i Osloområdet. Antallet innvandrere i denne aldersgruppa som bor i sentralitet 5 og 6 er på 23 500, mens antallet norskfødte med to innvandrerforeldre i disse sentralitetene er knappe 10 000. Drøyt 14 000 av personene i denne aldersgruppa som har én innvandrerforelder bor i sentralitet 5 eller 6.

Figur 2 viser hvor stor andel av alle barn/ungdom/unge voksne i hver sentralitet som tilhører de ulike kategoriene. Som venstre del av figuren viser, er det over 40 prosent av alle i alderen opptil 30 år i sentralitet 1 (Oslo-området) som enten selv er innvandrere eller der en eller begge foreldrene er

¹ Aldersvariabelen viser til alder ved utgangen av det aktuelle året. Utvalget begrenser seg til personer som har vært registrert som bosatt i Norge 1. januar minst ett av årene 2010-2020, og flyttinger de gjør i årene de var registrert bosatt per 1. januar. Personer som utvandret (eller døde) samme år som de innvandret/ble født, er dermed ikke en del av utvalget. I dataene er kommunestrukturen for 2020 brukt tilbake i tid, dvs det er flytt over dagens kommunegrenser som regnes som flytt. Det er også sentralitetsindeksen for 2020 som er brukt (selv om flyttingen skjedde før denne indeksen ble laget).

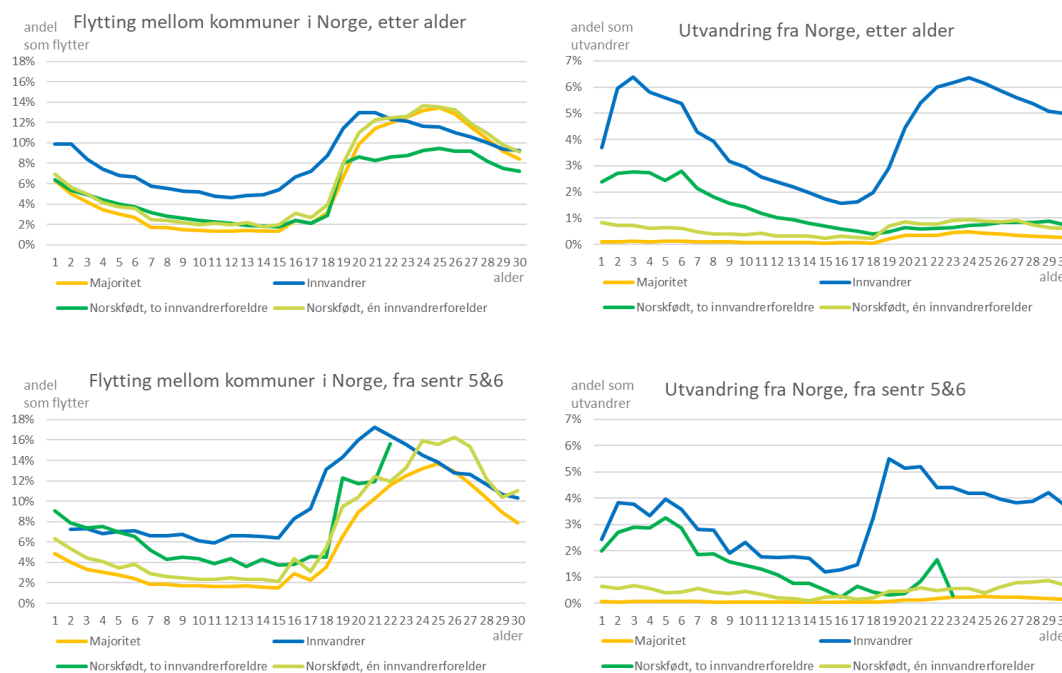
innvandrere. Denne andelen synker tydelig med økt sentralitet, og blant barn/ungdom/unge voksne i sentralitet 4, 5 eller 6 er knapt 20 prosent enten innvandrere eller har en eller to innvandrereforeldre. Denne andelen varierer litt etter alder – den er høyere for de yngste barna (1-10 år) og lavest for de eldste (21-30 år), som vist i høyre del av Figur 2. Andelen som selv er innvandrere øker likevel med alderen, noe som ikke er unaturlig da mange innvandrere til Norge kommer nettopp i 20-årene.

Figur 2: Andel personer i alderen opp til 30 år som i 2020 bodde i ulike sentraliteter i Norge, etter hvorvidt de selv eller en/flere foreldre er innvandrere(e). Alle aldre (venstre) og etter tre aldersgrupper (høyre).

Hvor ofte flytter de? Antall flyttinger per 100 barn/unge/unge voksne i ulike grupper

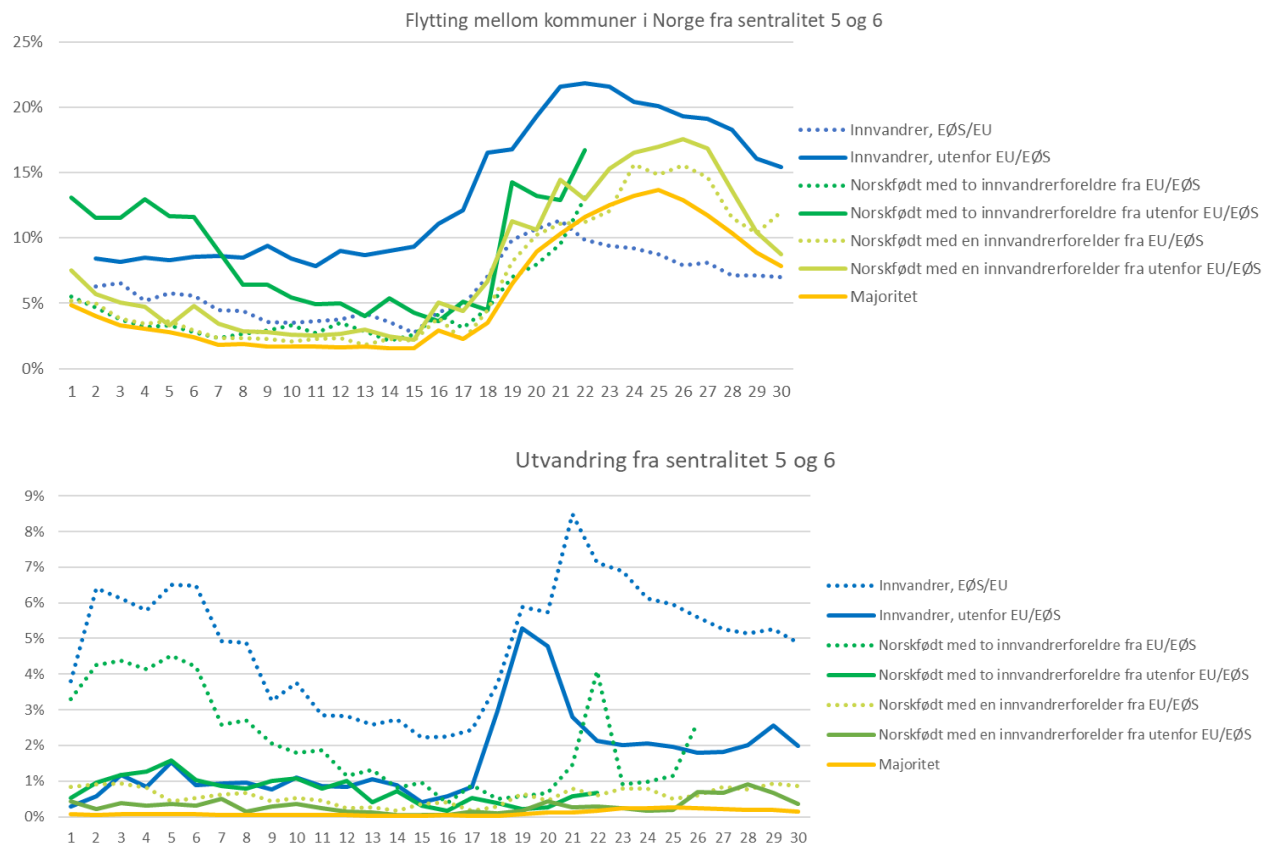
Som figur 3 viser, flytter barn og unge som er innvandrere mer enn befolkningen ellers. Det gjelder særlig for utvandring (høyre i figuren), men også for innenlandsk flytting (selv om unge voksne fra majoritetsgruppen eller som er født i Norge med én innvandrereforelder har noe mer flytting midt i 20-årene).

Figur 3: Antall flyttinger per 100, for ulike grupper barn/ungdom/unge voksne, etter alder. Flytting mellom kommuner (venstre) og utvandring (høyre), for hele landet (øverst) og fra sentralitet 5 eller 6 (nederst). Beregnet ut fra årlige tall fra 2010-2020. NB: Noen linjer dekker ikke hele aldersspennet fordi få observasjoner ga store eller ingen utslag.

Nederste del av figur 3 viser flyttehyppigheten fra kommuner i sentralitet 5 og 6. Mønstrene er nokså like på mønstrene for hele landet, men med en litt høyere andel innvandrere og norskfødte med innvandrere som flytter innenlands fra sentralitet 5 og 6, og en litt lavere andel innvandrerbarn som utvandrer.

I figurene under er de fire kategoriene ytterligere delt opp, slik at forskjellene mellom innvandrere (og personer med innvandrerforeldre) fra ulike opprinnelsesland blir tydeligere. Den øverste figuren viser innenlandsk flytting (fra sentralitet 5 og 6), mens den nederste viser utvandring fra de samme sentralitetene. Figurene viser et tydelig mønster der innvandrere fra utenfor EU/EØS (heltrukne linjer) flytter oftere innenlands, mens innvandrere fra EU/EØS (stiplede linjer) er de som hyppigst utvandrer.

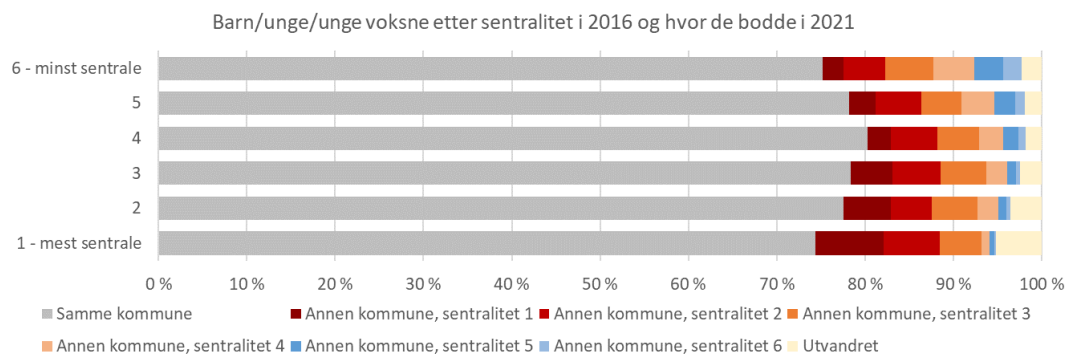
Figur 4: Antall flyttinger per 100, for ulike grupper barn/ ungdom/ unge voksne i sentralitet 5 og 6, etter alder. Flytting mellom kommuner (øverst) og utvandring (nederst). Beregnet utfra årlige tall fra 2010-2020. NB: Noen linjer dekker ikke hele aldersspennet fordi få observasjoner ga store eller ingen utslag.

Hvor flytter de? Barn/unge/unge voksne i sentralitet 5 og 6 i 2016, etter hvor de bodde 5 år senere

Resultatene hittil har vist at barn og unge i sentralitet 5 og 6 som er innvandrere eller som har to foreldre som er innvandrere, flytter oftere enn andre – både innad i Norge og til utlandet. De med røtter i andre EU/EØS-land flytter hyppigst til utlandet, mens de med røtter utenfra EU/EØS oftere flytter til andre deler av Norge.

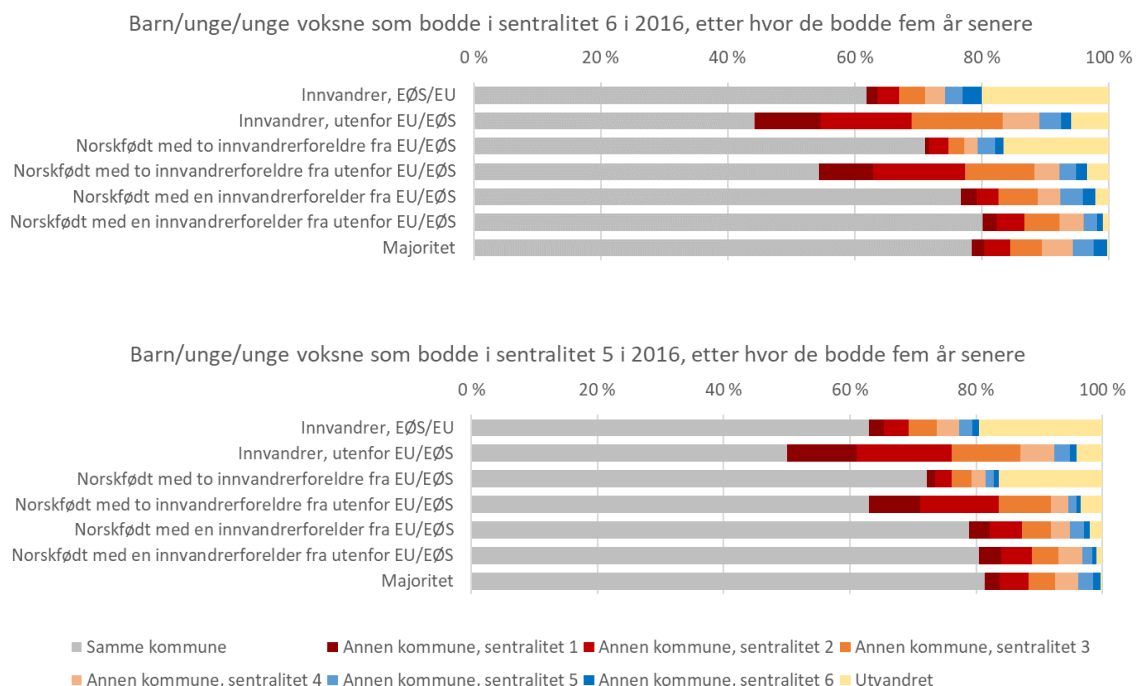
Disse tendensene blir også tydelige dersom alle barn/ungdom/unge voksne følges over en femårsperiode, slik det er gjort i de neste figurene. Figur 5 tar utgangspunkt i alle barn/ungdom/unge voksne som bodde i Norge i 2016, og de er inndelt etter hvilken sentralitet de bodde i da (hver liggende søyle representerer alle som bodde i den sentraliteten). Fargene bortover søylene viser hvor de bodde fem år senere, altså 1. januar 2021. Den grå delen viser andelen som fortsatt bor i samme kommune. I disse figurene er det fortsatt de to flyttetypene som brukes (flytting mellom kommuner eller utvandring), og for flyttinger mellom kommuner vises sentraliteten til kommunen de flyttet til. Hvis de flytter til en annen kommune i samme sentralitet, vil det altså vises som et flytt til denne sentraliteten. Den lysegule delen viser andelen som utvandret i perioden 2016-2021.

Figuren viser at den største andelen av alle barn/ungdommer/unge voksne var bofaste i denne femårsperioden, og det gjelder i alle sentralitetene. Andelen bofaste ligger på mellom 70 og 80 prosent, og er høyest i sentralitet 4. Figuren viser også at andelen som har utvandret er høyest blant de som bodde i Osloområdet (sentralitet 1). Andelen som har flyttet innenlands er nokså lik for de ulike sentralitetene, men de som flyttet fra de minst sentrale områdene har i større grad flyttet til et annet sted i sentralitet 5 og 6 (blå deler av figuren), sammenlignet med de som flyttet innenlands fra mer sentrale kommuner.

Figur 5: Alle i Norge i 2016 i alderen opptil 30 år, etter sentralitet i 2016 (venstre akse) og hvor de bodde fem år senere.

Figur 5 viser samtlige i alderen opptil 30 år, uavhengig av eventuell innvandrerbakgrunn. Figur 6 under viser det samme mønstret for de ulike gruppene etter innvandrerbakgrunn. Denne figuren er laget separat for barn/ungdom/unge voksne i sentralitet 6 (øverst) og sentralitet 5 (nederst), for å belyse eventuelle forskjeller etter hvor de reiser fra.

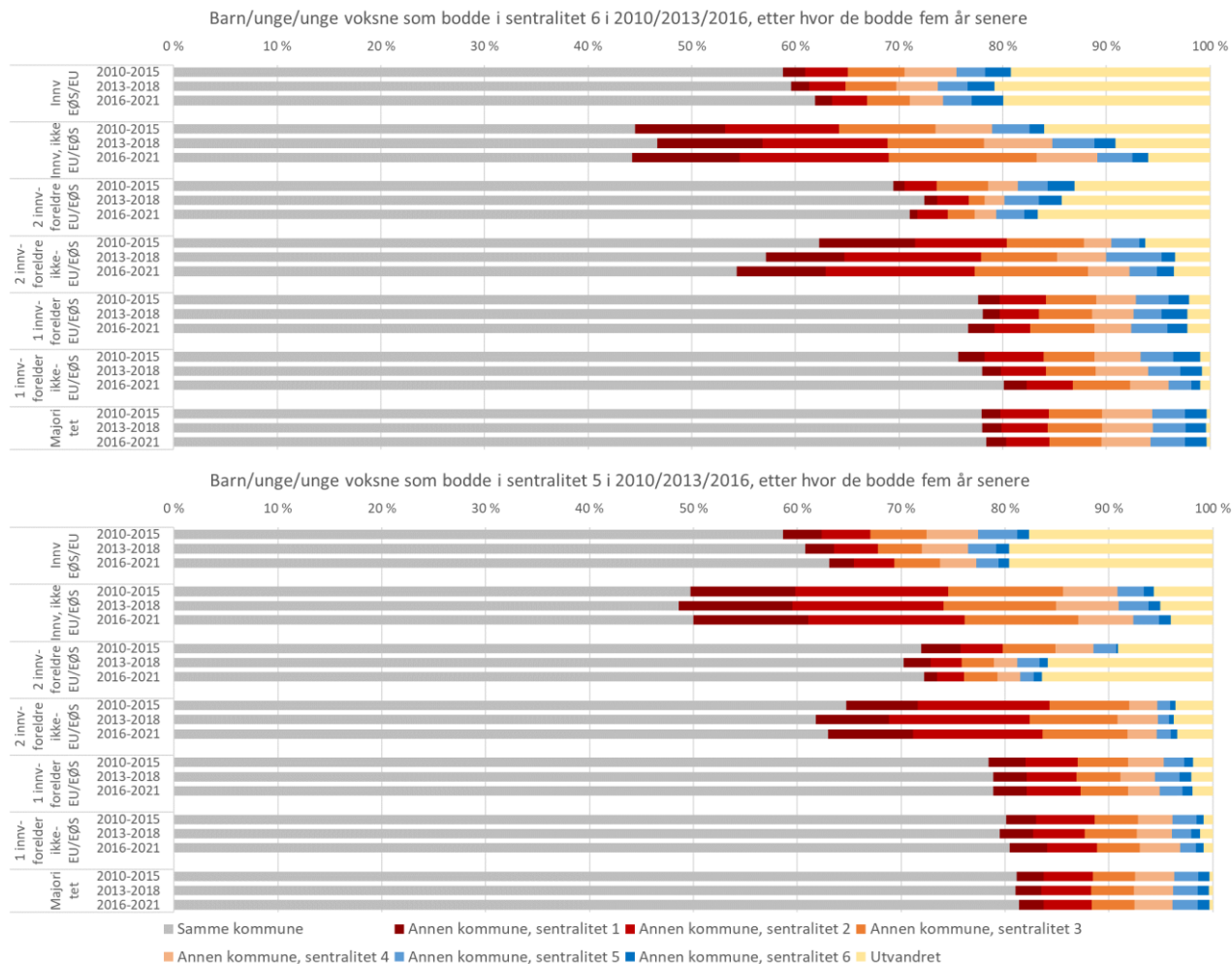

Figur 6: Alle i alderen opptil 30 år i sentralitet 6 (øverst) og sentralitet 5 (nederst) i 2016, etter kategori (venstre akse) og hvor de bodde fem år senere.

Figuren viser få forskjeller mellom sentralitet 5 og sentralitet 6, men nokså store forskjeller mellom kategoriene av barn/ungdom/unge voksne. De som enten selv er innvandrere eller har to innvandrerforeldre, og som har røtter utenfor EU/EØS, har i størst grad flyttet fra den kommunen der de bodde i 2016, og de fleste av disse har flyttet til andre deler av Norge. Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre, som har røtter fra andre deler av EU/EØS, har i litt større grad blitt boende, men

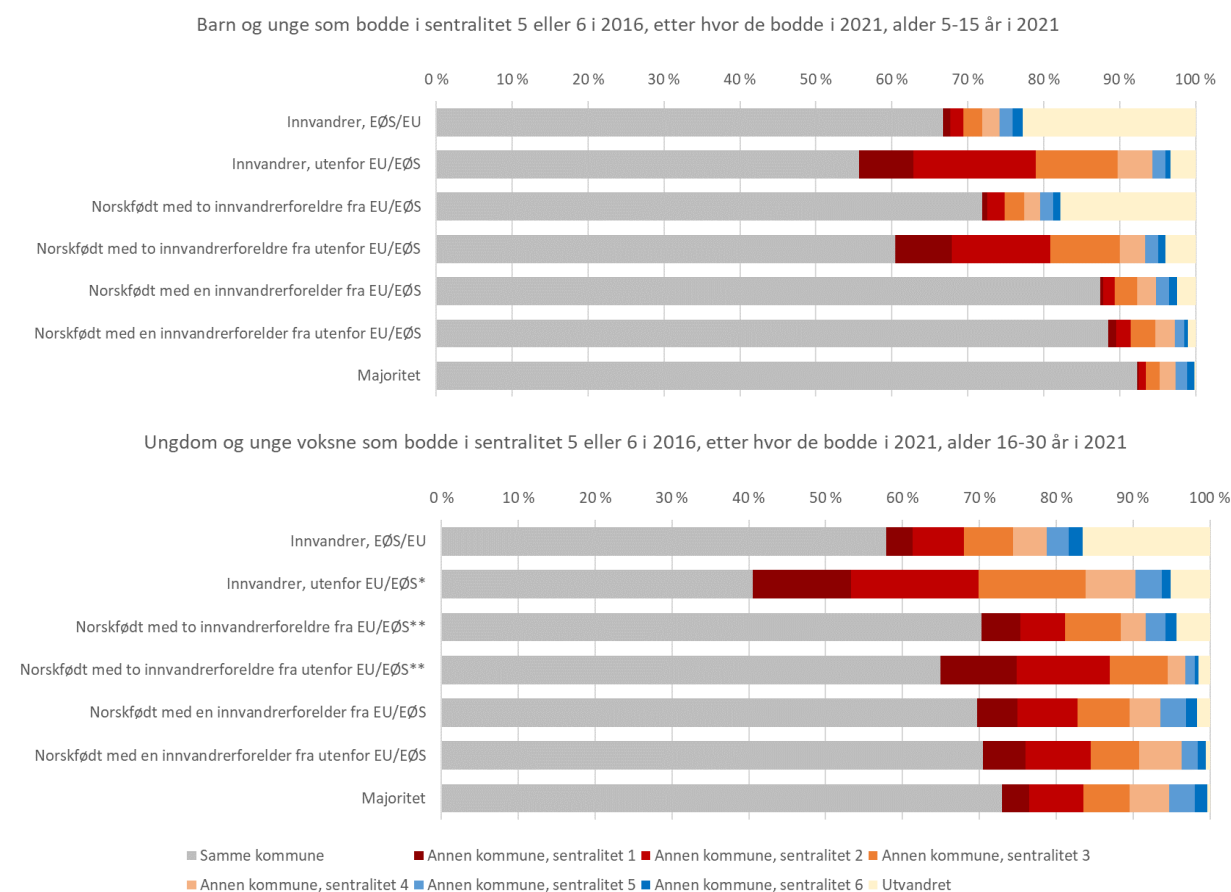
blant de som flyttet, har omtrent halvparten utvandret fra Norge. Blant de med én innvanderforelder er mønsteret nokså likt som for majoritetsgruppa, med unntak av litt mer utvandring og et noe mer sentraliserende flyttemønster.

Gruppene i figuren over er til dels nokså små, noe som kan bety at noen få observasjoner kan gi store utslag. Men mønstrene trer også fram dersom man ser på andre femårsperioder, som vist i figur 6.

Figur 7: Alle i alderen opptil 30 år i sentralitet 6 (øverst) og sentralitet 5 (nederst) i 2010, 2013 og 2016, etter kategori (venstre akse) og hvor de bodde fem år senere.

Aldersgruppen som er omfattet av denne analysen, barn/ungdom/unge voksne opptil 30 år, er stor og omfatter personer som flytter av mange ulike grunner. Figur 8 viser hvordan mønstrene som er beskrevet hittil, over er nokså ulike etter alder. Øverste del av figuren viser de som var 5-15 år i 2021 (og altså opptil 10 år i 2016), nederste del viser aldersgruppa 16-30 år (11-26 år i starten av perioden). For å unngå for mye støy i figurene er sentralitet 5 og 6 slått sammen.

Figur 8: Alle i sentralitet 5 og 6 i 2016, etter kategori (venstre akse) og hvor de bodde fem år senere. Aldersgruppa 5-15 år i 2021 (øverst) og aldersgruppa 16-30 år i 2021 (nederst).

* Omfatter også mange flyttinger fra/ mellom asylmottak

** Få personer i disse gruppene gjør resultatene spesielt usikre

Mønstrene fra tidligere – mer flytting alt i alt, og særlig innenlands, for innvandrere og norskfødte med to innvandrereforeldre fra utenfor EU/EØS, og noe mindre flytting, men mer utvandring, hvis de har bakgrunn fra EU/EØS – er tydelig i øverste del av figuren. Den viser flyttemønstre for barn og unge.

Men for den eldre aldersgruppa er mønstrene annerledes. Det er mer flytting alt i alt, sammenlignet med den yngre aldersgruppen. Andelen som flytter innenlands er spesielt stor blant innvandrere fra land utenfor EU/EØS, i disse tallene inngår også en del flyttinger fra og mellom asylmottak. Andelen som har utvandret er spesielt høy blant innvandrere fra EU/EØS. Det er ikke så overraskende, disse tallene inkluderer også mange korttids arbeidsinnvandrere som har kommet til Norge i ung voksen alder.

For de andre gruppene unge voksne – altså de som ikke selv har innvandret – er det omtrent like stor andel som har flyttet innenlands. Det kan tale for at de som har hatt barne- og ungdomstiden sin i sentralitet 5 eller 6, har et nokså likt innenlandsk flyttemønster uavhengig av om en, to eller ingen av foreldrene er innvandrere.